

Vydávání časopisu Západ (1979-1993)

Po roce 1968, v období „normalizace“ a zejména v době perzekucí po publikaci Charty 77, se v Kanadě zvyšovala nutnost přispět ke kritice československé situace vydáváním kvalitního časopisu.

Dne 19. listopadu 1977 jsem rozeslal úvahu k vydávání časopisu historikovi Jiřímu Fabšicovi, spisovatelce Evě Passerové-Límanové, psychologovi Stanislavu Reinišovi, spisovateli Josefu Škvoreckému, filmovému režisérovi Václavu Táborskému, filmovému teoretikovi Janu Uhdemu, a později politologovi Otovi Ulčovi z USA, o kterých jsem věděl, že by mohli být základem nové redakční rady. Administrátorkou byla Milada Reinišová.

Všichni s myšlenkou vyslovili souhlas, ovšem nepochodil jsem s představou, že Josef Škvorecký by se stal šéfredaktorem pro velké zaneprázdnění s učením na univerzitě, vlastním psaním a pomocí v publikacích v '68 Publishers spolu se svojí manželkou Zdenou Salivarovou-Škvoreckou. A tak role šéfredaktora, ale hlavně organizátora v době neexistence internetu zůstala na mně.

S nápadem vydávat časopis pod názvem „Západ“ přišel Josef Škvorecký, který také napsal úvodník „Proč nový časopis Západ?“ k prvnímu číslu s černobílou fotkou, které jsme dali název „Kde jste, boží bojovníci?“. Černobílá umělecká fotka na titulní straně byla ve všech číslech „Západu“ rysem časopisu. Úvodník byl uvozen citátem T. G. Masaryka: „A jako Evropan jsem západník – to říkám vůči těm slavofilům, co v Rusku a Slovanstvu vidí něco nadevropského. Nejlepší Rusové byli také západníky!“. V redakčním úvodníku Josef Škvorecký na otázku „Proč Západ?“, odpověděl za celou redakční radu: „protože si myslíme, že s existencí toho, co označujeme pojem Západ, je historie kultury, a tedy národní existence spjata od samých začátků tak nerozlučně, že podaří-li se někomu tuto tradici definitivně zničit, budou v příštím století existovat už jenom slovensky a česky mluvící, ale rusky myslící občané Velké ruské říše“.

První číslo Západu v květnu 1979 (tedy před 35 roky) jsme díky Škvoreckým rozeslali podle seznamu předplatitelů 68 Publishers, mělo velký úspěch a dostali jsme z mnoha zemí hodně objednávek. Do časopisu psali nejlepší dopisovatelé v exilu, mnozí z nich bohužel již nežijí. Postupně časopis byl rozeslán do 50 zemí, ve kterých žili zahraniční Češi a Slováci, vedle sporadického zaslání menšího počtu výtisků do Československa, kde časopis jako „horká brambora“ koloval hlavně v okruhu disidentů. Zdálo se tedy, že počátek existence časopisu je zajištěn. Výhodou také bylo, že sazba a tisk časopisu byly pod patronací Prague Typesetting, přidružené firmy k 68 Publishers, tedy hlavně díky Zdeny Salivarové-Škvorecké.

Poslední číslo Západu poslední exilové redakční rady vyšlo jako č. 1, ročníku 13 v roce 1991. Poté byly pokusy vydávat časopis ve spolupráci se spolupracovníky, tiskem a distribucí v Československu, nikoliv ale bezproblémově. A tak poslední číslo vyšlo jako číslo 5 v roce 1993.

„Západ“ také vydal index 1970–1984, chronologicky podle čísel v rámci ročníků a abecedně podle autorů. Anglické číslo Západu (The West) vyšlo jako Special English Issue v březnu 1982 jako výběr nejlepších článků do té doby.

Jako dobrá spolupráce se ukázalo navázání Západu na švýcarský časopis Reportér, který později změnil název na Polygon. Po úmrtí redaktora Polygonu Ludvíka Friedeho se

vydávání ujalo pražské nakladatelství Primus, kde časopis Nový Polygon stále vychází jako pokračovatel sloučených dvouměsíčníků, švýcarského Reportéra a kanadského Západu. Do časopisu stále přispívají kvalitní dopisovatelé hlavně ze zahraničí. Časopis lze předplatit nebo individuálně zakoupit na adrese: Nový Polygon, Věžeňská 7, 110 00 Praha1, e-mail: časopis@primus.cz.

Jménem redakční rady časopisu Západ a všech spolupracovníků bych rád poděkoval Libri Prohibiti za zapůjčení všech čísel časopisu k digitalizaci a s vděčností těm, kteří se v Ústavu pro studium totalitních režimů zasloužili o digitalizaci všech ročníků Západu. Doufám, že časopis znovu osvěží paměť původních čtenářů a zaujme i ty, kteří k časopisu neměli přístup.

Miloš Šuchma, šéfredaktor časopisu Západ